

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет документальних комунікацій менеджменту, технологій та фізики

Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій

Дипломна робота

Для здобуття освітнього ступеня «магістр»

на тему:

**«ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ В УЧНІВ 10
КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ШВЕЙНА СПРАВА» НА ОСНОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ»**

*Виконав: здобувачка вищої освіти
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»
Маринич Марія Романівна*
26.12.2023р.

Виконав: здобувачка вищої освіти
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»
Маринич Марія Романівна

Керівник: доктор педагогічних наук,
професор Лісова С.В.

Рецензент: кандидат педагогічних наук
В.М.Трофімчук

Рівне 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ В УЧНІВ 10 КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ШВЕЙНА СПРАВА» НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	14
1.1. Формування техніко-технологічних знань старшокласників у педагогічній теорії та практиці сучасної школи.....	14
1.2. Педагогічна сутність процесу формування техніко-технологічних знань в учнів.....	20
1.3. Сутність та зміст проблемного навчання та умови його застосування при вивченні профілю «Швейна справа».....	31
Висновки до розділу 1.....	41
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ В УЧНІВ 10 КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ШВЕЙНА СПРАВА» НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	41
2.1. Методика формування техніко-технологічних знань в учнів 10 класів при вивченні профілю «Швейна справа» на основі технології проблемного навчання.....	42
2.2. Організація і методика проведення експериментального дослідження.....	61
2.3. Ефективність розробленої методики формування техніко-технологічних знань в учнів 10 класів при вивченні профілю «Швейна справа» на основі технології проблемного навчання.....	74
Висновки до розділу 2.....	83
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89
Додаток А. Анкета-опитувальник «Визначення стану організації техніко-технологічної діяльності учнів старших класів».....	104
Додаток Б. Анкета «Ставлення старшокласників до профілю «Швейна справа»».....	107

Додаток В. Фрагмент календарно-тематичного плану занять з профілю «Швейна справа» 10 кл.).....	109
Додаток Д 1. План-конспект занять для учнів 10 класу на тему; «Вибір об'єктів праці та художнє конструювання виробів».....	111
Додаток Д 2. План-конспект занять для учнів 10 класу на тему: «Конструкційні матеріали і їх вибір».....	121
Додаток 3. Тестові завдання.....	129
Додаток К. Констатувальна контрольна робота.....	139
Додаток Л. Аналіз констатувальної контрольної роботи.....	141
Додаток М. Підсумкова контрольна робота.....	143
Додаток Н. Аналіз підсумкової контрольної роботи (еталон відповідей).....	145
Додаток О. Аналіз результатів контрольної роботи.....	147
Додаток П. Процедура визначення діагностичної цінності завдань підсумкової контрольної роботи.....	149
Додаток Р. Форма протоколу спостереження щодо формування техніко-технологічних знань в учнів 10 класів при вивченні профілю «Швейна справа» на основі технології проблемного навчання.....	151
Додаток С. Схема аналізу заняття з профілю «Швейна справа» щодо формування техніко-технологічних знань в учнів 10 класів.....	152

АНОТАЦІЯ

Маринич М.Р. «Формування техніко-технологічних знань в учнів 10 класів при вивченні профілю «Швейна справа» на основі технології проблемного навчання» - Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Трудове навчання та технології» зі спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2023.

У рамках наукового дослідження уточнено поняття «техніко-технологічні знання», як певний «конструкту», що включає основні технологічні поняття, розуміння техніки та техносфери, методи та процеси перетворювальної діяльності, а також сучасні та перспективні методи виробництва та організацію життєдіяльності людини. В результаті дослідження виявлено, що ефективність формування техніко-технологічних знань старшокласників залежить від методичного інструментарію. У роботі систематизовано та апробовано методи проблемного навчання та умови їх застосування при вивченні профілю «Швейна справа». У ході дослідження з'ясовано, що оцінюючи техніко-технологічні знання в учнів 10 класів доцільно керуватись певними критеріями, які відповідають загальним вимогам до якості їх знань та умінь відповідно до навчального плану. При визначенні навчальних досягнень учнів аналізу підлягали: характеристика відповіді учня: елементарна, фрагментарна, неповна, повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча; якість знань, правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність; рівень оволодіння розумовими операціями (вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо); досвід творчої діяльності (вміння виявляти і вирішувати проблеми, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень; зазначені орієнтири покладено в основу виділених критеріїв оцінювання рівня сформованості техніко-технологічних знань в учнів 10 класів за 12-бальною шкалою: низький, середній, достатній та високий.

Об'єкт дослідження - технологічна підготовка учнів 10 класів при вивченні профілю «Швейна справа».

Ключові слова: техніко-технологічні знання, учні старших класів, профільне навчання, методи проблемного навчання.

ANNOTATION

Marynych M.R. "Formation of technical and technological knowledge in 10th grade students in the study of the profile "Sewing" based on the technology of problem-based learning" - Qualification scientific work as a manuscript.

Qualification (diploma) work for the second (master's) level of higher education in the educational and professional program "Secondary Education. Labor Training and Technology" in the specialty 014.10 Secondary Education (Labor Training and Technology). Rivne State University of the Humanities, Rivne, 2023.

The scientific research clarified the concept of "technical and technological knowledge" as a certain "construct" that includes basic technological concepts, understanding of technology and the technosphere, methods and processes of transformational activity, as well as modern and promising methods of production and organization of human activity. The study found that the effectiveness of the formation of technical and technological knowledge of high school students depends on the methodological tools. The paper systematizes and tests the methods of problem-based learning and the conditions for their application in the study of the Sewing profile. The study found that when assessing the technical and technological knowledge of 10th grade students, it is advisable to be guided by certain criteria that meet the general requirements for the quality of their knowledge and skills in accordance with the curriculum. In determining pupils' learning achievements, the following were analyzed: characteristics of the pupil's answer: elementary, fragmentary, incomplete, complete, logical, evidentiary, substantial, relevant; quality of knowledge, correctness, completeness, meaningfulness, depth, flexibility, efficiency, systematicity, generalization, strength; level of mastery of mental operations (ability to analyze, synthesize, compare, abstract, generalize, draw conclusions, etc.); criteria of relevant activities (ability to identify and solve problems,

formulated the thesis); and independent evaluative judgments; these benchmarks are the basis for the selected criteria for assessing the level of technical and technological knowledge of 10th grade students on a 12-point scale: low, medium, sufficient and high.

The object of the study is technological training of 10th grade pupils in the study of the profile "Sewing".

Keywords: technical and technological knowledge, senior pupils, specialized training, methods of problem-based learning.

Список публікацій здобувана за темою

Праці, у яких відображені основні результати дослідження

1. Marynych Mariia, Petrovets Lyudmyla. (2023). Application of problem-based teaching methods in "Technology" classes. Proceedings of the XI International Scientific and Practical Conference. Helsinki, Finland. 2023. Pp. 231-235. URL: <https://isg-konf.com/integration-of-science-as-a-mechanism-of-effective-development/>